

POMURSKI VESTNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE
DELOVNEGA LJUDSTVA
ZA POMURJE

Leto VII. — Štev. 46.

Murska Sobota, 17. novembra 1955.

Cena din 10.—

Ljudski poslanec PAVLE KOROŠEC o problemih naše kmetijske službe:

Kmetijstvu več praktične pomoči!

MNENJE: Samostojen svet za kmetijstvo pri OLO bi učinkoviteje reševal probleme

K prvemu članku o problemih naše kmetijske službe, objavljenem v 45. številki »Pomurskega vestnika«, prinašamo tokrat prispevek ljudskega poslanca Republiškega zbora proizvajalcev in drugega predsednika OLO M. Sobota — tovariša Pavla Korošca.

Izrazit kmetijski značaj Pomurja nam narekuje osnovno dolžnost: čimbolje organizirati kmetijsko službo, saj je od tega v veliki meri odvisna rast kmetijske proizvodnje. Žal, velja takoj v začetku ugotovitev, da v Sloveniji še vedno nimamo enotne kmetijske službe. Menim, da mora kmetijska služba pri Okrajni združeni zvezi ostati v zasedbi kmetijskih strokovnjakov tako kot je zdaj. Do neke mere bi se moral spremeniti sistem dela. Slednje se je v dosedanem delovanju kmetijske službe pri OZZ odražalo bolj teoretično kot praktično. Sodim, da bi morali kmetijski strokovnjaki OZZ organizirati

svoje delo bolj v praktično smer, kar naj bi se odražalo v raznih kmetijskih poizkusih na naših socialističnih kmetijskih obratih, oz. preko pospeševalnih odsekov kmetijskih zadrug tudi v zasebnih kmetijskih gospodarstvih. Menim, da mora delati kmetijska pospeševalna služba z zasebnimi kmečkimi gospodarstvi izrecno samo preko kmetijskih zadrug. Le na ta način bo prišla do izraza kmetijska zadruga s svojo vlogo v kmetijstvu, kmetijskih zadrug — ne glede na sektor lastništva. Tako praktično delovanje kmetijskih strokovnjakov je utemeljeno tudi s tem, da večina naših kmetijskih obratov nima na razpolago dovolj sposobnega strokovnega kadra.

Agronom — inšpektor pri OLO — bi moral poleg svojega dela kot inšpektor v večji meri biti praktični svetovalec. Najprej organom ljudske oblasti, predvsem pri izvajanju raznih zakonskih ukrepov s področja kmetijstva, nadalje pa pomagati občinskim ljudskim odborom pri organizaciji kmetijske službe, dajati smernice za delo te službe in obenem ob tem v vseh primerih svetovati ljudem s kmetijskega področja.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Javno pravobranilstvo in pravna pomoč občinam

Po pravkar sprejetem Zakonu o javnem pravobranilstvu — sprejela ga je na zadnjem zasedanju 11. in 12. t. m. Zvezna ljudska skupščina — je zagotovljena pravna pomoč ne samo občinam in okrajem, marveč tudi podjetjem in družbenim organizacijam. Prav gotovo so novi zakon z nestrpnostjo pričakovali tisti občinski ljudski odbori, ki med svojimi uslužbenci nimajo diplomiranega pravnika. Takih občinskih ljudskih odborov pa ni malo.

Javno pravobranilstvo ni nova ustanova. Že leta 1952 je bil sprejet zakon o javnem pravobranilstvu. Po tem zakonu je spadalo v področje javnega pravobranilstva zastopanje teritorialno političnih enot — od republike pa do občine — o premoženjsko pravnih sporih pred sodiščem.

Izkušnje iz dosedanje prakse javnega pravobranilstva in doseženi rezultati utemeljujejo upravičenost te ustanove. Pokazalo se je, da je javno pravobranilstvo uspešno zaščitilo splošno ljudsko premoženje, kakor tudi druge premoženjske koristi skupnosti, saj so od leta 1952 do danes dobljeni o korist skupnosti mnogi spori, ki so bili prej, ko so občine in okrajni vodili spore sami, za skupnost izgubljeni. Takih izgubljenih sporov je bilo precej tudi po letu 1952, kadar so jih mimo javnega pravobranilstva odšli uslužbenci brez pravne izobrazbe.

V novih pogojih komunalne ureditve, v kateri pripada največji del premoženjskih pravic občinam, dobiva javno pravobranilstvo še večji pomen. Zadovoljiti se z nestrpnim zastopanjem družbene skupnosti o premoženjskih sporih, bi pomenilo dopustiti, da njene koristi ne bi bile zaščitene. Novi zakon zato določa poleg zveznega, republiških, pokrajinskega ali oblastnega javnega pravobranilca tudi okrajne. Naloga okrajnih javnih pravobranilcev je, da zastopajo tudi občine v oseh premoženjsko pravnih sporih. Na zahtevo pa mora javno pravobranilstvo nuditi pravno pomoč tudi podjetjem in družbenim organizacijam. Vsako javno pravobranilstvo je samostojno. Z ozirom na to, da je praksa pokazala, da je potrebno neko strokovno povezovanje javnih pravobranilcev in da je prav tako potrebno zagotoviti medsebojno pomoč in izmenjava izkušenj, določa zakon, da se razporedi te službe zanima zvezno javno pravobranilstvo.

Tako določena naloga javnega pravobranilstva bo odigrala vidno vlogo v utrditvi naših komun, ki predstavljajo — glede družbenega premoženja — vso našo skupnost.

Ivan Krefc

Pavel Korošec:
Kmetijstvo — delovno področje naših strokovnjakov

ta pa bomo vztrajno navajali, če bo skušal vse probleme svojega gospodarstva rešiti v okviru splošne kmetijske zadruga.

Praktična pomoč kmetijskih strokovnjakov OZZ našim kmetijskim obratom, državnim in združnim, otipljiva v raznih kmetijskih poizkusih, seveda tudi z zasledovanjem rezultatov teh poizkusov tekom leta, nam lahko samo koristi. Pozitivni rezultati takih poizkusov nam lahko služijo kot najprimernejša in tudi najbolj učinkovita propaganda za rast kmetijske proizvodnje.

24. novembra okraj. mladinska konferenca

V četrtek, 24. novembra dopoldne bo v M. Soboti okrajna konferenca Ljudske mladine Slovenije. Na konferenci bodo sodelovali delegati vseh osnovnih organizacij Pomurja. Delegatom, ki bodo prišli iz občinskih okolišev Grad in Cankova, sporočamo, da se bodo eno uro po konferenci lahko zapeljali domov z avtobusi, ki vozijo običajno popoldne proti Goricki.

V lendavski občini: premalo strokovnih kadrov

Ljudski odbor lendavske občine je začel poslovati brez večjih motenj. Že takoj v začetku se je srečal s številnimi problemi, o katerih so odborniki razpravljali na štirih sejah. Delovati so začeli tudi vsi sveti: gospodarski, kmetijski, socialno-skrbsteni, šolski in stanovanjski. Imeli so že po dve ali tri seje.

Najvažnejše je, da so ugotovili stanje v posameznih gospodarskih organizacijah in sestavili perspektivni načrt, v katerem so predvideli, da bodo razširili lokalno industrijo. V mestni pekarni, ki je bila dosedaj pod prisilno upravo, so izvolili organe delavskega upravljanja.

V gospodarskem oddelku pa jim primanjkuje strokovnega kadra. Posamezna podjetja sicer imajo pre-

Druga seja Gospodarskega sveta Obč. LO Petrovci-Salovci:

Življenje je že nakazalo delo in smer gospodarstva

Zemljišča arondirati in primerno zasadi. — Občinske ceste, ogledalo kraja. — Večja proizvodnja terja tudi boljše stroje. — Kmetijske zadruge v občini so sposobne odkupiti vse pridelke.

Dne 4. novembra je bila druga seja Gospodarskega sveta Obč. LO Petrovci-Salovci. Člani sveta so sklenili, da je treba oskrbeti za mlin v Lucovi nov motor, ker je stara lokomobila že dotrajala. Tudi v mlinu v Hodošu bodo morali zamenjati lokomobilo za novim motorjem, ki bo dovolj močan, da bo gнал mlin in žago.

Važna stvar, ki so jo obravnavali na drugi seji, je arondacija zemljišč. Posebna komisija, ki jo je imenoval svet, bo ugotovila, katera zemljišča bodo prišla v poštev pri arondaciji. Naloga komisije je tudi v tem, da odbere posamezna zemljišča, ki jih bodo pogozdili. Nekaj take zemlje je n. pr. v Kupluniku, ni pa znano, kdo je lastnik teh zemljišč, zato je gospodarski svet naprosil upravo za kataster pri

OLO, naj da izvlečke za posamezna zemljišča. V Zenavljah je že prevzela KZ nekaj zamočvirjene zemlje ob meji, ki jo bodo zasadili z vrbbjem.

Občinski gospodarski svet je nadalje sklenil, da bodo v najkrajšem času naročili cementne cevi za občestne jarke in manjše mostove. Vse vaše ceste, ki so zelo slabe, bodo popisali z gramozom in prodem. Očistili bodo tudi občestne jarke. Prisotni so soglasno sklenili, da naj v bodoče odborniki krajevnih odborov organizirajo in vodijo dela pri popravilju vaških in gozdnih cest. V kratkem bodo pregledali tudi vse gozdne ceste in mostove.

Gospodarski svet nadalje sklenil, da bo predlagal OLO v M. Soboti, naj vrstni med objekte druž-

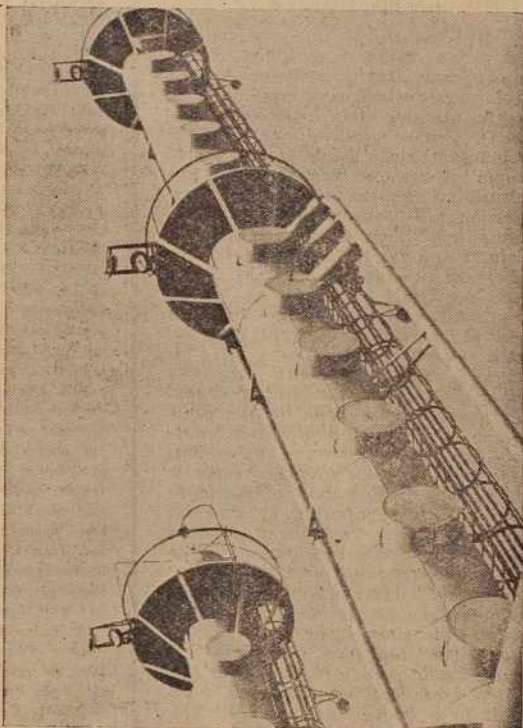
V Pomurju je po vojni zrastle mnogo združnih domov. Nekateri so v okras naseljen in krajem, saj že služijo svojemu namenu. Med njimi je tudi Združni dom v Salovcih, vidite ga na sliki. (Foto Kološa)

Turnišču, Genterovcih in Hotizi. Dosedaj je namreč delovala le na območju Lendave, v okolici pa je bilo njeno poslanstvo premalo zaznavno.

Zelo živahne so bile tudi seje stanovanjskega sveta, katerega čakajo številni problemi kljub novemu stanovanjskemu bloku, v katerem je dobilo zatočišče deset družin. Občinski ljudski odbor bo slej ko prej moral sprejeti ustrezno odločitev za utesnitve v mestu, s čemer bi precej omilili stanovanjsko krizo. O potrebnih prostorih je razpravljal tudi šolski svet, saj potrebujejo učilnice domala v vseh šolah.

Tudi krajevni odbori so izvoljeni in že rešujejo svoje lokalne probleme.

Prihodnji dve številki našega tednika — 47. in 48. — bosta izšli združeni v eno nekaj dni pred Dnevom republike — v petek, 25. novembra. V tej zajetnejši številki bo med drugim zanimivim graivom objavljen tudi prispevek ing. Kolomana Cigita »Filoci — nasa nada; Lendavski beli rudarji so odkrili novo ležišče nafte v Sloveniji«.

(Foto Kološa)

benega načrta za leto 1956 tudi ceto Mačkovci-Salovci.

Pri obravnavi gospodarskega stanja v posameznih podjetjih v občini je svet ugotovil, da so nekatera podjetja izboljšala svoje poslovanje. To se odraža predvsem v prikazanih razlikah med lansko letno in letošnjo polletno realizacijo. Remontno podjetje v Gorajih Petrovcih je imelo lani 107 tisoč din zgube, letošnja polletna bilanca pa prikazuje že 50 tisoč din dobička. Tudi pri nekaterih drugih podjetjih je tako. Posebno slabo so poslovali nekateri mlini, kjer je Okrajna tržna inšpekcija ugotovila razlike med dnevnikom in med dejanskim stanjem žitaric v mlinu. Na večjo proizvodnjo bodo vsekakor vplivale tehnične izboljšave v posameznih podjetjih, zato je gospodarski svet postavil kot nujnost nabavo novih motorjev pri mlinih v Hodošu in Lucovi.

Ob koncu razprave je svet zavrnil prošnji odkupnih podjetij Vajda export iz Cakovca in Agromerkurja iz M. Sobote, ki bi radi odkupili odkupne postaje v Peskovcih in Salovcih. Obe prošnji je svet zavrnil z mnenjem, da naj Vajda export in Agromerkur kupujeta pri domačih kmetijskih zadrugah, ki so dovolj močne, da odkupujejo vse pridelke svojega območja od pridelovalcev. S. A.

Zadnja vest: BAZALT v Pomurju?

Že pred vojno je izsledil geodet tov. Kolarš iz Murske Sobotne nahajališča bazalta v okolici Ocinja ob avstrijski meji. Za nahajališča se je do sedaj razen tov. Kolarša le malokdo zanimal. Območje, kjer se nahaja bazalt po mnenju tov. Kolarša, bo v kratkem raziskala posebna komisija iz Ljubljane. Če so v okolici Ocinja res nahajališča bazalta, bo s tem odkrit nov vir neprecenljivih dohodkov za gospodarstvo Pomurja.

Bazalt je kamenina, ki jo uporabljamo v iste namene kot asfalt. Če je bazalt trši in vsestransko boljši. V naši državi je malo nahajališč bazalta, pa tudi v drugih državah po svetu je redkost.

O izsledkih in ugotovitvah komisije bomo še poročali.

VREMENSKA NAPOVED

za čas od 18. do 27. novembra:
Nekako od 18. do 21. novembra suho, s pogostimi razjasnitvami. V nadaljnjem poteku nestalno vremenski pogostimi padavinami. Sneg pričakujemo okoli 25. novembra, v naslednjih dneh pa zopet dež.

